

RECHTSTREEKS

MAANDBLAD VOOR EVANGELISATIE EN GELOOFSOPBOUW

DEZE MAAND:

3 VAN DE REDACTIE

Gods Woord voor gelovigen en ongelovigen

4 DE BETEKENIS VAN DE BIJBEL

Deel 3

De mens heeft een geweten gekregen, waardoor hij onderscheid kan maken tussen goed en kwaad

6 HET EVANGELIE IN HET BOEK JOB

8 DRIE GODDELIJKE GESCHENKEN

9 WOORDSTUDIE

Brood of broden breken

10 HET HOOGLIED

Deel 63 - De hoogste taal van de liefde

11 ELIA EN DE WEDUWE VAN SAREFAT

Slot - God niet begrijpen, maar Hem toch vertrouwen

13 JESAJA 53

Een hoofdstuk dat je hele leven kan veranderen

Dit hoofdstuk helpt je om enkele belangrijke dingen over jezelf te begrijpen. Dit hoofdstuk is één van de bewijzen dat de hele Bijbel te vertrouwen is. Het toont ons ook de toekomst, en alles komt dan ook precies zo uit.

15 BESTUDEER DE SCHRIFTEN

COLOFON

Doelstelling

'Rechtstreeks' is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: '...groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus' (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen aan anderen.

Digitaal magazine

'Rechtstreeks' is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

<https://www.oudesporen.nl/>

Elf keer per jaar wordt dit blad als pdf gepubliceerd. Een pdf is met het programma **AcrobatReader®** (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van 'Rechtstreeks' zijn te downloaden op de site:

<https://www.oudesporen.nl/>

Redactie

Hugo Bouter; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Tessalonicenzen 5:21 ons leert.

Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na toestemming van de redactie.

Correspondentieadres

Gouwestraat 20
4388 RC Oost-Souburg Nederland
Telefoon: (0118) 467462
E-mail: info@oudesporen.nl

VAN DE REDACTIE

GODS WOORD VOOR GELOVIGEN EN ONGELOVIGEN

Gerard Kramer

God spreekt in Zijn Woord zowel gelovigen als ongelovigen aan. Dat blijkt bij het nalopen van de inhoud van dit nummer van Rechtstreeks:

In het artikel *De betekenis van de Bijbel* geeft J.N. Darby een treffende typering van de mens na de zondeval: *'Voortaan wordt de positie van de mens gekenmerkt door schuld en angst voor God, terwijl de eigen wil en de begeerte hun intrek hebben genomen in zijn natuur. Door het rechtvaardige oordeel van God wordt de mens na zijn val verjaagd uit de hof, maar in morele zin wordt hij ook verdreven uit Gods tegenwoordigheid. De toestand van de mens paste niet meer bij deze plaats van zegen. Het zou verschrikkelijk zijn geweest als de mens in zijn gevallen toestand had kunnen eten van de boom van het leven. De wereld zou dan zijn bevolkt door onsterfelijke zondaars, die noch God noch de dood zouden vrezen! Maar God heeft dat niet toegelaten'*.

Over de hierdoor ontstane nood schrijft Hugo Bouter in zijn artikel *Het evangelie in het boek Job* het volgende: *'Is er een oplossing voor de nood van de mens, en bovenal voor zijn zondenood? Want het zondeprobleem is de ware oorzaak van zijn misère. Job vraagt zich vertwijfeld af hoe de mens ooit rechtvaardig zou kunnen zijn tegenover God (9:2). Want wie zal een reine geven uit een onreine? Niet één (14:4). Wat is de sterveling dat hij zuiver zou zijn, en dat hij, geboren uit een vrouw, rechtvaardig zou zijn? (15:14).*

Immers, zelfs de hemel is niet zuiver in Zijn ogen (15:15)'. De rest van het artikel beschrijft Gods unieke oplossing!

Mijn WoordStudie is getiteld *Brood of broden breken*. Om u alvast even nieuwsgierig te maken volgt hier een stukje van de inleiding: *'Het zal u misschien verbazen, maar de meeste keren dat er in het Nieuwe Testament geschreven wordt over het breken van brood of broden, is er geen sprake van de maaltijd van de Heer maar van een gewone maaltijd. Wij zijn gewend om het brood dat we bij het ontbijt of de lunch eten, in gesneden vorm te kopen of zelf te snijden. Er hoeft in ieder geval niets gebroken te worden. In de oudheid werd brood – net als nu – aan één stuk gebakken en ook zo verkocht én geserveerd, waarbij men (of: de gastheer) het vervolgens zelf in brokken brak en at'*.

In zijn artikelenreeks over het Hooglied maakt Ger de Koning de volgende opmerking: *'Wij zijn met onze hemelse Bruidegom alleen op grond van de genade verbonden, en niet op grond van werken van de wet of wat voor eigen werken dan ook. Als we dat weten, zullen we ook ernaar verlangen door Hem onderricht te worden over onze verbinding met Hem en over de genade die hiervan de grondslag is. De genade geeft dat onderricht (Tit. 2:11-12). De genade geeft ons het nodige onderwijs om als gelovigen te kunnen leven. Dit onderwijs is een voortdurend leerproces. Hierdoor worden nieuwe mensen in staat gesteld in hun nieuwe levenswandel God te eren. In dit onderwijs komt eerst naar voren dat met het verleden is afgerekend. Het onderwijs heeft betrekking op het verleden, op het heden en op de toekomst'*.

Uit het artikel van Kris Tavernier over Elia en de weduwe van Sarefat geef ik het volgende citaat: *'God zorgt voor ons, dat heeft Hij beloofd. Wat niet betekent dat de dingen zo verlopen, zoals wij dat wel zouden willen. Gods zorg lijkt zich vaak achter de schermen van het waarneembare af te spelen en we merken het niet op. Jezus heeft wel gezegd dat Hij altijd met ons zal zijn, maar Hij heeft daarbij niet beloofd dat we dit altijd zo zullen voelen of ervaren (Matt. 28:20). Hij vraagt om vertrouwen, ook in het niet begrijpen'*.

In zijn artikel over Jesaja 53 maakt Johan Schep een verrassende opmerking: *'Dit hoofdstuk helpt je om enkele belangrijke dingen over jezelf te begrijpen. Dit hoofdstuk is één van de bewijzen dat de hele Bijbel te vertrouwen is. Het toont ons ook de toekomst, en alles komt dan ook precies zo uit'*.

Veel zegen gewenst bij het lezen van dit nummer!
Namens de redactie, Gerard Kramer

DE BETEKENIS VAN DE BIJBEL

DEEL 3

Vrij naar J.N. Darby

Adam en Eva

We willen nu ingaan op de wegen van God met de mens in het tijdsverloop tussen Adam en Christus. Eerst zien we de mens in zijn onschuld. Zonder enige smart genoot hij van de aardse zegeningen, terwijl het kwaad niet voor hem bestond. Zijn verantwoordelijkheid kwam tot uitdrukking door het verbod om van de vrucht van een bepaalde boom te eten; en dit was eenvoudig een kwestie van gehoorzaamheid. Dit verbod, of deze wet, ging er niet van uit dat het kwaad aanwezig was. Want als God het niet had verboden, had Adam evengoed van de vrucht van deze boom kunnen eten als van alle andere bomen. Er zou op zichzelf geen kwaad in gestoken hebben, als het verbod er niet was geweest. Maar de mens bezweek voor de verleiding. Hij verloor God en verborg zich voor Hem. Daarna werd hij uit Gods tegenwoordigheid verdreven. Hij werd door het oordeel van God verjaagd uit de hof waar hij genoot van de tegenwoordigheid van God, die hem daar inderdaad opzocht in de koelte van de dag.

De mens had nu een geweten gekregen, waardoor hij onderscheid kon maken tussen goed en kwaad. En dat doet hij eigenlijk tegen wil en dank; want het gebeurt niet door een wet die hem wordt opgelegd, maar het is een *innerlijke* zaak. Ongetwijfeld kan het geweten verschrikkelijk verhard zijn of op een dwaalspoor zijn gebracht, maar toch is het aanwezig in het innerlijk van de mens. Als iemand iets doet wat verkeerd is, wordt hij veroordeeld door zijn geweten. De wet van God is de maatstaf voor het geweten, maar deze maatstaf is niet hetzelfde als het geweten dat zich eraan moet houden.

De mens is voortaan gevallen, want hij is ongehoorzaam geweest. Hij heeft geweigerd van God afhankelijk te zijn, aan Hem onderworpen te zijn. Nu is hij bang voor God en probeert zich voor Hem te verbergen. Maar dat is niet mogelijk. Daarna wordt hij uit de hof verdreven. Hij wordt beroofd van al die zegeningen, die getuigen van Gods goedheid en waardoor hij God kende en zelfs van Zijn nabijheid kon genieten. Want God wandelde in de hof (Gen. 3:8). Voortaan wordt de positie van de mens gekenmerkt door schuld en angst voor God, terwijl de eigen wil en de begeerte hun intrek hebben genomen in zijn natuur. Door het rechtvaardige oordeel van God wordt de mens na zijn val verjaagd uit de hof, maar in morele zin wordt hij ook verdreven uit Gods tegenwoordigheid. De toestand van de mens paste niet meer bij deze plaats van zegen. Het zou verschrikkelijk zijn geweest als de mens in zijn gevallen toestand had kunnen eten van de boom van het leven. De wereld zou dan zijn bevolkt door onsterfelijke zondaars, die noch God noch de dood zouden vrezen!

Maar God heeft dat niet toegelaten. Maar we moeten nog op enkele andere belangrijke omstandigheden wijzen die verband houden met het oordeel waaronder de mens nu ligt. We hebben gezien dat Adam uit Gods tegenwoordigheid vluchtte en zich voor Hem verborg. Het oordeel dat over hem en over Eva werd uitgesproken (Gen. 3:14-19), was een aards oordeel en geen oordeel over de ziel. Het deel van Adam, maar ook dat van Eva, zou moeite en smart zijn. Ze werden beiden geplaatst onder het juk van hun arbeid en van het lijden en de dood.

Voordat Adam uit de hof werd verdreven zag hij, kennelijk door het oog van het geloof, het leven in verbinding met haar door wie de dood zijn intrede had gedaan (Gen. 3:20). Maar dat is niet het enige. We horen in verbinding met de vrouw de belofte van het Nageslacht dat de kop van de slang zou vermorzelen. Christus, het Nageslacht van de vrouw door wie het kwaad in de wereld is gekomen, zou alle macht van de vijand vernietigen.

Verder zien we dat de zonde een einde maakte aan de onschuld van de mens en hem bewust maakte van dat verlies door de schande van zijn naaktheid. Maar dan gaat God Zelf de mens bekleden. God bekleedt Adam en zijn vrouw en zo bedekt Hij hun naaktheid (Gen. 3:21). Maar dat is alleen mogelijk, doordat God de dood tussenbeide laat komen. Vóór de val had de mens geen kennis van het kwaad. Nu bezit hij die kennis, maar hij krijgt een bedekking door een daad van God Zelf. Eerst had hij nog geprobeerd zelf zijn zonde te verbergen, maar de vijgenboombladeren hadden geen enkel nut toen hij Gods stem hoorde. Zo'n bedekking betekende niets voor een ontwaakt geweten in Gods tegenwoordigheid. 'Ik ben naakt', zei Adam, 'daarom verborg ik mij'.

De mens heeft een geweten gekregen,
waardoor hij onderscheid kan maken
tussen goed en kwaad

Wij moeten ook opmerken dat God hem zijn onschuld niet teruggaf en hem daarna verdreef uit de hof. Dat was onmogelijk. God deed iets beters. Om te laten zien wat het werk van Zijn handen is, maakte Hij kleren van huiden voor Adam en zijn vrouw en bekleedde hen daarmee. Hun toestand maakte dat noodzakelijk in Zijn ogen, en Hij bracht het in Zijn genade Zelf tot stand. Daarbij komt dan nog de verzekering dat de satan die hen tot zonde had verleid, eenmaal vermorzeld zou worden.

Maar ondertussen werd de mens verdreven uit de hof. In de hof genoot hij van al Gods zegeningen, zonder dat hiervoor geloof nodig was. Maar nu moest hij de aarde bewerken, hij moest sterven en tot op dat moment gescheiden zijn van God, die vroeger wandelde in de hof waar de mens woonde. Voortaan kon de mens God alleen maar kennen door het geloof, als er tenminste geloof in zijn hart was. Dit is een nieuw beginsel, en het is van groot belang. De mens had God verloren, hij had een geweten gekregen en hij moest met moeite werken om in zijn levensonderhoud te voorzien. Zo moest hij leven en God vinden, als dat mogelijk was. Maar voortaan was hij buiten de omtuining geplaatst waar God hem had opgezocht en waar hij in overvloed

genoot van Gods zegen, zonder dat dit gepaard ging met moeite of smart.

De mens was uit Gods tegenwoordigheid gevlucht, en God had hem verdreven. Adam stond niet meer in die relatie tot God waarin hij geplaatst werd toen God hem schiep, noch wat betreft de toestand van zijn ziel noch wat betreft de rechtvaardige wegen van God. De verbinding met God was verbroken. De mens leefde in de zonde. We willen het nog eens herhalen: de mens was gevlucht uit Gods tegenwoordigheid, en God had hem verdreven uit de positie die Hij hem gaf toen Hij hem schiep. Voortaan was hij een vreemdeling voor God. Hij had een slecht geweten en de kennis die hij van God had, reikte nu juist daartoe om hem bang te maken voor God.

Toch had hij ook begrepen dat het Nageslacht van de vrouw de kop van de slang zou vermorzelen. Door Gods genade en door Diens werk had hij een kleed van God gekregen. Inderdaad sprak dit kleed van de dood, maar het was een volmaakte bedekking voor de naaktheid waarvan hij zich bewust was en die uitdrukking gaf aan zijn val en zijn zondestaat.

Kain en Abel

De mens was buitengesloten. Was er nog een plaats voor hem om tot God te naderen en Hem te aanbidden? Deze nieuwe vraag komt nu naar voren in de geschiedenis van de mens. Kan hij nog in Gods nabijheid komen, nu hij God heeft verlaten? Abel brengt een offer dat hem om zo te zeggen niets kost, maar hij brengt het door het geloof. Hij erkent dat hij een zondaar is, buiten de hof en ver van God, en dat de dood zijn intrede heeft gedaan. Maar daarnaast erkent hij ook Gods genade, die de naaktheid van zijn ouders had bedekt.

Daarom komt hij met een zoenoffer tot God. Alleen zo'n offer kon de zonde wegdoen en de zondaar in staat stellen tot God te naderen. Zo komt Abel tot God op grond van de dood van een plaatsvervangend offer. Door dit offer erkent hij Wie God is in Zijn liefde en in Zijn gerechtigheid, en aan de andere kant erkent hij hierdoor ook zijn eigen gevallen toestand. Abel brengt het door het geloof, en God neemt het aan. Ja, Hij neemt Abel zelf aan op grond van dit offer. Hij ziet Abel en zijn offer aan (Gen. 4:4). Abel verkrijgt getuigenis dat hij rechtvaardig is, daar God over zijn gaven getuigenis geeft (Hebr. 11:4). God nam hem aan in overeenstemming met de waarde van zijn gaven, dat wil zeggen de waarde van het offer van Christus. God Zelf had de naaktheid van Adam bedekt door middel van de dood van een offer, en Abel erkende dit. Hij was zich bewust van zijn toestand en hij erkende de noodzaak van een zoenoffer als de enige mogelijkheid om in Gods nabijheid te komen.

Kain daarentegen kwam met de vrucht van zijn eigen, moeizame arbeid. Nu de mens niet meer in Gods tegenwoordigheid verkeerde, moest hij naar Hem toe komen om Hem te aanbidden. Dat zal iedereen toegeven, als hij tenminste niet openlijk niet alleen Christus maar ook God loochent. Kain erkende dat hij tot God moest komen, maar op welke manier? Hij dacht dat hij tot God kon naderen zoals hij was. En waarom niet? Aan de zonde denkt hij niet. Het feit dat God de mens uit het paradijs had verjaagd, maakt voor hem geen verschil.

Kain gaat tot God alsof er niets gebeurd is. Hij is in morele zin blind en ongevoelig. Zo komt hij met zijn offer, de vrucht van zijn eigen arbeid. Maar deze vrucht was het bewijs van de vloek die op de aarde rustte. Kain erkent niet dat hij een gevallen schepsel is en evenmin erkent hij Wie God is. Hij erkent noch de zonde, noch de vloek die rustte op zijn werk dat het gevolg van de zonde was. Nu de mens buiten het paradijs staat, komt deze vraag op hem af: Hoe kan hij tot God komen? En God geeft Zelf voor alle eeuwen het antwoord in deze rijkdom van grote beginselen die we hier hebben. Deze eerste hoofdstukken van Genesis bevatten de grondslagen van onze relaties met God en tonen tegelijk ook de toestand van de mens.

Daarna vinden we in Genesis 4 de tweede vorm van het kwaad. In Adam zagen we de zonde tegen God, nu volgt de zonde van de mens tegen zijn naaste. Kain staat op tegen zijn broer en slaat hem dood. Hij is verbitterd over het feit dat God hem heeft afgewezen. Zo komt de moord op de medemens in de wereld. Aan Adam stelde God de vraag: 'Waar bent u?' (Gen. 3:9). Want Adam had vol vreugde in Gods nabijheid moeten zijn en deze woorden gaven precies aan wat zijn positie was. Maar aan Kain vroeg God: 'Wat hebt u gedaan?' (Gen. 4:10).

Maar eerst hebben we nog het gesprek dat God met Kain had over de toestand van zijn relatie met Hem (Gen. 4:7). Als hij deed wat goed was, zou God hem aannemen en zou er verhoging zijn. De begeerte van zijn broer zou naar hem zijn en hij zou over hem heersen. Vergelijk deze woorden met het oordeel dat over de vrouw werd uitgesproken (Gen. 3:16b). Maar als hij deed wat kwaad was, lag de zonde – of een offer voor de zonde, het Hebreeuws heeft beide betekenissen – aan de deur. Dat wil zeggen: er was een redmiddel, een zondoffer.

Dit zijn de algemene beginselen van onze relaties met God. Als men doet wat goed is, wordt men door God aangenomen. Als men gedaan heeft wat kwaad is, heeft de genade van God voorzien in een offer voor de zonde. Merk hier op dat het offer van Abel geen zondoffer was. Kain noch Abel kwamen tot God met een geweten dat zich bezwaard voelde over een bewuste overtreding (Gen. 4:3-4). Het ging om de toestand van deze beide personen, de toestand van de mens voor het aangezicht van God. In Abel zien we de mens die erkent dat hij uit Gods tegenwoordigheid verdreven is. Hij komt tot God op de manier die God in Zijn genade had aangegeven. In Kain zien we de natuurlijke mens, die ongevoelig is voor de zonde. Maar daarna spreekt God tot Kain over bewuste overtreding en dit bevestigt dat het in vers 7 om een zondoffer gaat, niet om de zonde zelf.

We hebben al gewezen op het verschil tussen de zonde van Kain en die van Adam. Kain maakt zich schuldig aan zonde ten opzichte van zijn broer, wat voor Adam onmogelijk was. Zo vult hij de zonde van Adam aan, door dit tweede aspect eraan toe te voegen. God spreekt het oordeel over Kain uit, die zich aan de wanhoop overgeeft als hij vervloekt wordt in zijn arbeid en te horen krijgt dat hij een vluchteling en zwerver zal zijn op aarde.

Daarna ging Kain helemaal weg uit de tegenwoordigheid van God, die met hem sprak. Hij vestigde zich in het land dat God hem als zwerver had toebedeeld (Nod = omzwerwing). Zo ontstaat 'de wereld'. Kain bouwde een stad en noemde die naar de naam van zijn zoon. Zijn kinderen worden rijk en doen allerlei uitvindingen. Ze leren hoe ze metalen moeten

bewerken en hoe ze zich moeten bezighouden door het vermaak van de kunsten. Ze proberen zo gelukkig mogelijk te zijn als dat kan zonder God.

Behalve deze algemene waarheden in verband met Kain is er nog een profetisch aspect. We kunnen in hem ook een type zien van de Joodse leiders, de moordenaars van de Heer (vgl. Matt. 23:35 en Hebr. 12:24). Lamech gaf toe aan zijn eigen wil en nam twee vrouwen. Maar ik denk dat hij ook een type is van Israël, namelijk in de laatste dagen. Set is de man van Gods raadsbesluit. Hij is een type van de opgestane Christus. Er ontstaan twee mensengeslachten op

aarde, in de lijn van Kain en die van Set. Maar de haat van de ene familie tegen de andere blijkt al bij Kain en Abel (vgl. 1 Joh. 3:11-12).

We hebben wat uitgebreid over dit deel van de geschiedenis, omdat we hierin een voorstelling hebben van de gevallen toestand van de mens en verder ook van de manier waarop hij tot God kan naderen. We vinden hier de beginselen op grond waarvan hij in relatie met God kan treden, zonder specifieke godsdienstige inzetten, maar niet zonder getuigenis van de kant van God.

HET EVANGELIE IN HET BOEK JOB

Hugo Bouter

*‘Hoe zou een sterveling rechtvaardig kunnen zijn voor God?’
(Job 9:2).*

Gods weg met Job

Job was een rijke herdersvorst in het oosten. Hij was vroom en oprecht; hij vreesde God en keerde zich af van het kwaad (Job 1:1-3). God zegt zelfs van hem dat niemand op aarde zo godvrezend was als hij (Job 1:8). Zijn vroomheid was echter geen garantie dat het hem voor de wind bleef gaan. Hij kreeg zelfs op een bijzonder indringende wijze te maken met het probleem van het lijden. Toch had God een bedoeling met al het leed dat Job overkwam. God stelde hem zo zwaar op de proef, opdat hij zichzelf beter zou leren kennen en opdat hij ten slotte ook God beter zou leren kennen. Job deed uiteindelijk boete in stof en as en boog zich neer voor Gods majesteit en soevereiniteit (Job 42:1-6).

Bovendien kwam hij ertoe een aantal fundamentele waarheden te formuleren, die later in het evangelie in hun volle helderheid zouden worden onthuld. Hierover willen wij nu graag nadenken.

De mens is een zondaar

Allereerst spreekt Job over de nood waarin de mens van nature verkeert. Hij is weliswaar een schepsel van God, maar hij behoort tot de familie van de gevallen Adam (10:9-12; 27:3; 31:33). Daarom ligt hij onder het juk van de zonde en de dood (7:21; 9:28-31; 10:6). De toorn van God rust op hem (6:4; 9:13; 10:17; 14:13; 16:9). Zolang hij op aarde leeft, heeft hij een zware strijd te voeren. Hij is onderworpen aan de macht van de satan en de dood (7:1-10; vgl. Job 1 en 2, 14 en 17).

Is er een oplossing voor de nood van de mens, en bovenal voor zijn zondenood? Want het zondeprobleem is de ware oorzaak van zijn misère. Job vraagt zich vertwijfeld af hoe de mens ooit rechtvaardig zou kunnen zijn tegenover God (9:2). Want wie zal een reine geven uit een onreine? Niet één (14:4). Wat is de sterveling dat hij zuiver zou zijn, en dat hij, geboren uit een vrouw, rechtvaardig zou zijn? (15:14). Immers, zelfs de hemel is niet zuiver in Zijn ogen (15:15).

Dit probleem wordt ook helder verwoord door Bildad, als hij stelt: ‘Hoe zou een sterveling dan rechtvaardig zijn voor God, en hoe zou hij, geboren uit een vrouw, zuiver zijn? Zie, tot aan de maan toe – ze is niet helder, en de sterren zijn niet zuiver in Zijn ogen. Hoeveel te minder een sterveling, die een made is, en een mensenkind, dat een worm is!’ (Job 25:4-6).

De noodzaak van een Middelaar

Hoewel pas het Nieuwe Testament de definitieve antwoorden op deze vragen geeft – onder andere in de Romeinenbrief, die de rechtvaardiging van de goddeloze behandelt –, vinden we toch ook in het boek Job al sporen van de evangelieboodschap. Job beseft namelijk niet alleen zijn hopeloze toestand en het feit dat God hem moet veroordelen. Hij realiseert zich ook dat er redding mogelijk is, en wel door de tussenkomst van een middelaar tussen God en mensen. Dat is het goddelijke antwoord op de hopeloze situatie van de mens, waaruit hij zichzelf niet kan verlossen.

Er is van de kant van de mens maar één voorwaarde waaraan hij moet voldoen om gered te worden: hij moet zijn Rechter om *genade* smeken (Job 9:15). Niet onze eigen prestaties, onze goede werken, onze vroomheid – het kan ons allemaal niet helpen. We moeten beseffen dat alleen de Rechter, de rechtvaardige God die ons moet veroordelen, in Zijn genade kan voorzien in een uitweg – en dat zonder afbreuk te doen aan het goddelijk recht. God heeft dat ook gedaan door de zending van de Middelaar, die aan al Gods heilige eisen heeft voldaan en tevens heeft voorzien in al de behoeften van de zondaar. Wie is die Middelaar? Het Nieuwe Testament geeft het antwoord: ‘Want er is één God en één Middelaar tussen God en mensen, de Mens Christus Jezus, die Zichzelf gegeven heeft tot een losprijs voor allen’ (1 Tim. 2:5-6).

Job kon reeds over deze Middelaar spreken door de inspiratie van de Heilige Geest. In hoofdstuk 9:33 spreekt hij over zijn verlangen naar een scheidsrechter tussen God

en hemzelf, die zijn hand op hen beiden zou kunnen leggen. Was er maar iemand die de afstand kon overbruggen tussen de sterfelijke mens en God, de verheven Rechter. Welnu, God heeft in Zijn grote genade hierin voorzien door de komst van de Middelaar, die de kloof tussen God en mens heeft overbrugd en aan beide partijen genoegdoening heeft verschaft. Hij was ook de Enige die hiertoe in staat was, doordat Hij zowel waarachtig God als waarachtig Mens was.

Er zijn nog enkele andere benamingen in het boek Job voor deze unieke Middelaar. Hij is de Borg, die Zich voor ons garant stelt bij God (Job 17:3). Hij is de Afgezant die uit de hoge is neergedaald, de Bemiddelaar die van de waarheid heeft getuigd tegenover de mensen. En op grond van Zijn volbrachte werk is de losprijs verkregen en is er verzoening gevonden (Job 33:23-24). Hij is in de dood gegaan, maar ook weer opgestaan uit de doden. Hij heeft de sleutels van de dood en de hades in handen (Openb. 1:18). Daarom kunnen wij juichen met Job:

'Ik weet echter: mijn Verlosser leeft, en Hij zal ten laatste over het stof opstaan' (Job 19:25).

Wij geloven evenals Job in de opstanding van het vlees: '(...) ik zal uit mijn vlees God aanschouwen. Ik zelf zal Hem aanschouwen, en mijn ogen zullen Hem zien' (Job 19:26-27). Christus is de Opstanding en het Leven, en bij Zijn wederkomst zullen de lichamen van de ontslapen heiligen worden ontruikt aan de macht van dood en graf. Door het werk van de Middelaar zijn wij nu al – in en door Hem – tot God gebracht (1 Petr. 3:18). Wij zijn door Hem met God verzoend en overgebracht in Zijn wonderbaar licht. Wij zijn voor Gods aangezicht geplaatst als Zijn eigen kinderen (Ef. 1:3-7). Straks zullen wij die plaats ook met verheerlijkte lichamen mogen innemen en Hem zien van aangezicht tot aangezicht (1 Kor. 13:12). Dit is wel de hoogste zegen die de Middelaar voor ons heeft verworven met de prijs van Zijn kostbaar bloed, en die nu in het evangelie nog steeds wordt aangeboden aan ieder die in het geloof tot Hem de toevlucht neemt.

Advertentie

Uitgaven van OudeSporen - juni 2020 (verkrijgbaar via de boekhandel)

€ 3,50

ISBN/EAN: 9789070926175
De weg naar geluk (H. Bouter)

€ 2,50

ISBN/EAN: 9789491797262
De drie kruisen (C.H. Mackintosh)

€ 2,50

ISBN/EAN: 9789057984792
De Geest zucht, de schepping zucht (H. Bouter)

€ 2,50

ISBN/EAN: 9789070926878
Vrede voor u (H. Bouter)

€ 2,90

ISBN/EAN: 9789491797019
Gebed van Jabez (H. Bouter e.a.)

€ 2,90

ISBN/EAN: 9789070926830
Aan mijn moslimvrienden (A.M. Behnam)

DRIE GODDELIJKE GESCHENKEN

C.H. Mackintosh

Iedere ware gelovige heeft drie kostbare zegeningen van God ontvangen: leven, licht en geestelijke vrijheid. Er zijn helaas christenen die niet weten of ze deze genadegaven hebben ontvangen, en sommigen vinden het aanmatigend om te zeggen dat die hun deel zijn. Ze kunnen niet genieten van de gaven die God in de volheid en rijkdom van Zijn genade aan Zijn kinderen heeft geschonken:

1. Het eeuwige leven in Christus Jezus onze Heer (Rom. 6:23).
2. Het licht van de opgestane Christus (Ef. 5:14).
3. De vrijheid waarmee Christus ons heeft vrijgemaakt (Gal. 5:1).

BROOD OF BRODEN BREKEN

Gerard Kramer

1. Inleiding

Als wij een Bijbeltekst tegenkomen waar van het *breken van brood* of *broden* sprake is, bestaat de kans dat we – misschien onbewust – direct denken aan datgene wat veel christenen gewend zijn iedere eerste dag van de week mee te maken, namelijk *de broodbreking*. Daaronder verstaan we de bijzondere maaltijd die de Heer Zelf heeft ingesteld en die genuttigd wordt aan Zijn tafel, de tafel van de Heer.

Het zal u misschien verbazen, maar de meeste keren dat er in het Nieuwe Testament geschreven wordt over het breken van brood of broden, is er geen sprake van de maaltijd van de Heer maar van een gewone maaltijd. Wij zijn gewend om het brood dat we bij het ontbijt of de lunch eten, in gesneden vorm te kopen of zelf te snijden. Er hoeft in ieder geval niets gebroken te worden. In de oudheid werd brood – net als nu – aan één stuk gebakken en ook zo verkocht én geserveerd, waarbij men (of: de gastheer) het vervolgens zelf in brokken brak en at.

2. Gewone maaltijden

We zullen nu de plaatsen langsgaan waar in het kader van gewone maaltijden – soms volgend op een wonder – broden (of een brood) gebroken werden. ‘Breken’ is Gr. *klaoō*, in Marcus 6:41 en Lucas 9:16 het iets sterkere *kataklaōō*. ‘De breking’ of ‘het breken’ is Gr. *klasis*, en ‘brokken’ (lett.: ‘breeksels’) zijn Gr. *klasmata*. ‘Brood’ is Gr. *artos*, meervoud *artoi*.

- Matteüs 14:19,20 (zie ook Marc. 6:41,43; Luc. 9:16) Hij brak de broden en gaf ze aan de discipelen (...). En zij namen het overschot van de brokken op, twaalf korven vol (vgl. Joh. 6:12-13).
- Matteüs 15:36,37 (zie ook Marc. 8:6,8,19) Hij nam de zeven broden en de vissen, dankte, brak ze en gaf ze aan Zijn discipelen (...). En zij namen het overschot van de brokken op, zeven manden vol.
- Lucas 24:30 En het gebeurde, toen Hij met hen (= de Emmaüsgangers) aanlag, dat Hij het brood nam en zegende en nadat Hij het gebroken had, gaf Hij het hun (...) 35 En zij verhaalden wat er onderweg [gebeurd] was en hoe Hij hun bekend was geworden in het breken van het brood.

Opmerking: hoewel sommige uitleggers hier denken aan de maaltijd van de Heer, lijkt dit mij een gewone maaltijd te zijn geweest, waarbij de ‘herkenning’ kwam in het breken van het brood: ofwel doordat de Heer deed wat normaal de gastheer deed, of doordat de handen van de Heer – en dus

ook het teken van de nagels – zichtbaar werden toe Hij het brood brak.

- Handelingen 20:11 En hij (Paulus) ging naar boven, brak het brood en at.

Opmerking: dit was niet iets dat Paulus samen met de plaatselijke gelovigen in Troas en zijn meereizende broeders deed. Het was dus niet de gezamenlijke broodbreking waarvoor men bijeen was, maar het nuttigen als voedsel, voor eigen gebruik dus, van het brood dat eerst gezamenlijk gegeten was bij de broodbreking (vs. 7; vandaar ‘het brood’ in vs. 11).

- Handelingen 27:35 Toen hij (Paulus) nu dit gezegd had en brood had genomen, dankte hij God in bijzijn van allen; en hij brak het en begon te eten.

Opmerking: het begin van dit vers slaat terug op Paulus’ aansporing om voedsel te nemen (vs. 34). Het gaat hier dus om een gewone maaltijd, om het nuttigen van voedsel, eerst door hemzelf en vervolgens door zijn medeopvarenden op het schip (zie vs. 36).

3. De maaltijd van de Heer

- Matteüs 26:26 (zie ook Marc. 14:22) Terwijl zij nu aten, nam Jezus brood (of: een brood) en nadat Hij had gezegd, brak Hij het en gaf het aan de discipelen en zei: Neemt, eet, dit is Mijn lichaam.

Opmerking: het is duidelijk dat hier de gewone Pesachmaaltijd ineens van karakter veranderde doordat de Heer het brood dat Hij op dat moment brak en aan de discipelen gaf, gebruikte en verklaarde als een verwijzing naar Zijn eigen lichaam. In Lucas 22:19 zien we dat Hij erbij zei: ‘Doet dit tot Mijn gedachtenis’. Zo geeft Hij aan hoe Hij herdacht wil worden als Hij Zijn lichaam, Zijn leven, voor hen heeft gegeven. Paulus legt later uit dat deze herinneringsmaaltijd tevens een verkondiging, de proclamatie is van de dood van de Heer, totdat Hij komt (1 Kor. 11:24); alsook de maaltijd waarbij de verbondenheid van de gelovigen op een bijzondere manier wordt uitgedrukt (1 Kor. 10:16).

- Handelingen 2:42 Zij nu bleven volharden in de leer van de apostelen en in de gemeenschap, in de breking van het brood en in de gebeden.

Opmerking: hier wordt zichtbaar dat de pasbekeerde gelovigen in Jeruzalem bewust bleven gehoorzamen aan wat de Heer de discipelen had gevraagd en wat de discipelen daarna hadden doorgegeven. Uiteraard betrof dit niet het doorgaan met het nuttigen van de gewone dagelijkse

broodmaaltijden, want daarvoor was geen volharding nodig. Nee, het gaat hier om 'de breking van het brood', dus om de herinnerings- en verkondigingsmaaltijd van de Heer.

- Handelingen 2:46 En met volharding waren zij dagelijks eendrachtig in de tempel en braken brood aan huis.

Opmerking: deze volharding (zie vs. 42) betrof de broodbreking, aanvankelijk dus in de huizen, die hier onderscheiden wordt van het erop volgende 'en namen samen voedsel met vreugdegejuich en eenvoud van hart'.

HET HOOGLIED

DEEL 63 - DE HOOGSTE TAAL VAN DE LIEFDE

Ger de Koning

'Och, was U mij als een broer, gezoogd aan de borsten van mijn moeder. Als ik U op straat vond, zou ik U kussen. Ook zouden ze mij niet verachten. Ik zou U meevoeren, ik zou U brengen in het huis van mijn moeder, U zou mij onderrichten. Ik zou U laten drinken van kruidenwijn, van het sap van mijn granaatappels. Laat Zijn linkerarm onder mijn hoofd zijn en Zijn rechter mij omhelzen. Ik bezweer u, dochters van Jeruzalem: waarom zou u de liefde opwekken of aanwakkeren, voordat het [haar] behaagt?' (Hoogl. 8:1-4).

Onderricht en omhelzing

Hier begint wel een nieuw hoofdstuk, maar de verzen 1-4 horen nog bij het vorige gedeelte. Dat zien we in het refrein van vers 4 dat het gedeelte afsluit (vgl. Hoogl. 2:7; 3:5). Na het prachtige hoogtepunt aan het slot van het vorige hoofdstuk zien we dat de situatie van definitief en ongestoord geluk nog niet is aangebroken. Het is nog niet de tijd van het Vrederijk. Dat blijkt uit het laatste vers van

- Handelingen 20:7 Toen wij nu op de eerste [dag] van de week vergaderd waren om brood te breken (...). Dat laatste was het doel van deze samenkomst, die kennelijk vanaf die tijd gehouden werd op de eerste dag van de week, de dag van Christus' opstanding.

het boek, waarin de bruid haar verlangen uitspreekt naar de spoedige komst van de bruidegom. De liefde heeft een grote groei doorgemaakt, maar er nog geen huwelijksluiting geweest. Ze kunnen nog niet openlijk als man en vrouw verschijnen. Naar dat tijdstip verlangt de bruid. Zo zal het overblijfsel in de Grote Verdrukking zich voelen, vlak vóór de komst van de Heer Jezus. Ze zullen naar Hem verlangen.

Het lijkt erop dat de bruid niet openlijk voor haar relatie met de bruidegom durft uit te komen. Daarom verzucht ze als het ware dat de bruidegom voor haar toch als haar broer zou mogen zijn, gevoed door dezelfde moeder. In profetisch opzicht is dat ook zo. Het overblijfsel, of Jeruzalem, is de dochter van Israël (Ezech. 23:2-4). De Heer Jezus is naar het vlees ook uit Israël geboren (Rom. 9:4-5). We horen ook dat de bruidegom de bruid meerdere keren 'mijn zuster' noemt (Hoogl. 4:9,10,12; 5:1-2). Dan is hij dus haar broer. Het lijkt erop dat ze dat is vergeten. In elk geval zoekt ze hem weer, niet zozeer als haar bruidegom, maar als haar broer. We kunnen daarin ook een bewijs van de liefde van Jeruzalem voor de Messias zien. De stad houdt van Hem, hier niet zozeer omdat Hij haar Koning is, maar om Wie Hijzelf is in Zijn familierelatie met haar. Daarom wil ze Hem in haar nabijheid hebben om Hem haar liefde te geven. Deze onbaatzuchtige liefde levert geen verachting op.

Onze onbaatzuchtige liefde voor de Heer Jezus wordt vaak niet begrepen door onze omgeving. Soms schamen wij ons ook om ronduit ervoor uit te komen dat we Hem liefhebben. Toch zullen anderen ons niet daarom verachten als wij in ons leven onze verwantschap met Hem laten zien door Zijn eigenschappen te openbaren. Als Zijn liefde, Zijn vrede en Zijn blijdschap in ons leven zichtbaar worden, wordt dat niet veracht. We spreken dan misschien niet over onze liefde voor Hem, maar in ons leven wordt wel zichtbaar dat Hij ons leven is.

In haar gehechtheid aan de bruidegom wil de bruid hem meenemen naar het huis waar haar oorsprong is (en in type ook van de Bruidegom als Mens), om daar door hem onderwezen te worden (vs. 2). Ze wil haar denken laten corrigeren. Dit is ook voor ons een belangrijke wens. Wij moeten ook telkens weer het onderwijs van Gods Woord ontvangen, omdat wij in ons denken gemakkelijk worden beïnvloed door de wereld, of om ons denken te laten corrigeren wanneer we nog werelds denken.

'Het huis van haar moeder' herinnert aan de wortels van haar bestaan. Het nieuwe Israël, het gelovig overblijfsel, staat op de grondslag van de oude beloften die gedaan zijn aan Abraham, Izak en Jakob. Daarover wil ze onderwijs horen. De verbinding die Jeruzalem, het overblijfsel, met de Messias zal hebben, is gegrond op de verbinding die God in het verleden met Israël heeft gehad. Het overblijfsel van de toekomst moet in verbinding worden gebracht met het Israël uit het verleden als het volk van God. God zal de beloften die Hij aan het oude Israël heeft gedaan, vervullen aan het nieuwe Israël op grond van het werk van de Messias, het beloofde Nageslacht – op grond van Zijn werk op het kruis. Het is ook voor ons belangrijk te weten wie onze moeder is. Onze moeder is het hemelse Jeruzalem en de berg Sion, de berg van de genade (Gal. 4:22-28; Hebr. 12:22).

Wij zijn met onze hemelse Bruidegom alleen op grond van de genade verbonden, en niet op grond van werken van de wet of wat voor eigen werken dan ook. Als we dat weten, zullen we ook ernaar verlangen door Hem onderricht te worden over onze verbinding met Hem en over de genade die hiervan de grondslag is. De genade geeft dat onderricht (Tit. 2:11-12). De genade geeft ons het nodige onderwijs om als gelovigen te kunnen leven. Dit onderwijs is een voortdurend leerproces. Hierdoor worden nieuwe mensen in staat gesteld in hun nieuwe levenswandel God te eren. In dit onderwijs komt eerst naar voren dat met het verleden is afgerekend. Het onderwijs heeft betrekking op het verleden, op het heden en op de toekomst.

ELIA EN DE WEDUWE VAN SAREFAT

SLOT - GOD NIET BEGRIJPEN, MAAR HEM TOCH VERTROUWEN

Kris Tavernier

De zoon van de weduwe van Sarefat

Terug naar de weduwe in Sarefat. Na zegen op haar gehoorzaamheid volgt nu een zware tegenslag. Ze had haar laatste maaltijd gedeeld met de profeet, en nu bleek dat het meel niet opraakte en dat er steeds olie in de kruik bleef (1 Kon. 17:16). Wat een zegen, maar dan komt het absolute dieptepunt voor deze weduwe: haar zoon sterft (vs. 17).

Ik stel de vraag opnieuw: Wat zouden de gedachten en overwegingen zijn geweest van Elia en van de weduwe? Maar ditmaal geeft de Bijbel ons wel een blik in die gedachten. De weduwe weet helemaal niet wat ze ervan moet denken, en dat kun je haar ook niet kwalijk nemen. Haar zoon is gestorven en daarmee is haar toekomst helemaal verdwenen, hoewel ze de profeet onderdak

Een houding van verlangen naar onderwijs van Hem is voor Hem een vreugde, wat in de kruidenwijn tot uitdrukking komt. De kruidenwijn of specerijwijn stelt de vreugde voor die wordt opgewekt door de heerlijkheden die bij Hem te vinden zijn. Die biedt de gelovige de Heer Jezus aan. Het sap van granaatappels dat de gelovige de Heer Jezus aanbiedt, spreekt van de vrucht die Hem welgevallig is. Het is een vrucht die steeds weer nieuwe vrucht voortbrengt. Het stelt een leven voor waarin de ene na de andere vrucht voor Hem wordt voortgebracht.

Het gevolg van het onderwijs is dat de gelovige ernaar verlangt weer zo dicht bij Hem te zijn, dat hij Zijn ondersteuning en omhelzing ervaart (vs. 3; vgl. Hoogl. 2:6). Links is de kant van het hart. Zijn linkerhand heft haar hoofd op, waardoor ze eraan wordt herinnerd dat Hij haar liefheeft. Rechts is de kant van kracht, eer, bescherming. De bescherming voelt als een omhelzing in liefde.

Voor de derde keer klinkt het refrein van vers 4. Liefde mag niet worden afgedwongen om zich voortijdig te uiten. We moeten jonge gelovigen niet forceren tot liefde-uitingen waaraan ze niet toe zijn. De Heer gaat met hen Zijn weg en zal ervoor zorgen dat hun liefde voor Hem zal groeien. Liefde moet wel onder elkaar gevonden worden en daartoe moeten we aangespoord worden (Hebr. 10:24). We kunnen elkaar aanmoedigen om lief te hebben. We mogen van niemand iets eisen wat er (nog) niet is of waarvoor het de tijd niet is. In afhankelijkheid van de Heer moeten we de tijd daarvoor leren kennen.

had gegeven in haar huis. We lezen zo haar gedachten en emoties uit haar woorden: 'Hoe heb ik het met u, man Gods? U hebt bij mij intrek genomen om mijn ongerechtigheid in herinnering te brengen, en te maken dat mijn zoon sterft' (vs. 18). Het lijdt geen twijfel dat ze boos is, ze heeft de profeet onderdak gegeven en desondanks sterft haar zoon. Voor het goede dat ze gedaan heeft, krijgt ze ellende in de plaats. Ze is radeloos, hopeloos en vol wanhoop. Alle hoop die ze nog had, is de grond ingeboord door het overlijden van haar zoon. Een zoon was in die tijd de zekerheid dat er iemand voor jou als weduwe zou zorgen in je ouderdom. Ze begrijpt er niets meer van. En wat waren Elia's gedachten. Ook bij hem merken we een zekere mate van boosheid tegenover God. Maar vooral is er onbegrip. Elia begrijpt het helemaal niet meer. 'Daarop riep hij tot de Heere en zei: Heere, mijn God! Doet U zelfs de weduwe, bij wie ik als vreemdeling vertoef, het onheil aan haar zoon te laten sterven?' (vs. 20). Waarom gebeurt dit? Wat is Gods weg hiermee? Of misschien gewoon, waarom heeft God het niet voorkomen? Vragen die gemakkelijk in onze gedachten komen als het gezint.

Maar dan zien we het geloof van Elia en het vertrouwen dat hij heeft. Hij vraagt God om de ziel van het kind te laten terugkeren (vs. 21). Elia begrijpt God niet, maar hij kent Hem wel. Hij gelooft dat God deze jongen opnieuw tot leven kan brengen. Dat is wel heel bijzonder, want er was voorheen nog nooit iemand uit de dood teruggekeerd. Er was geen precedent, geen voorbeeld, geen gebeurtenis om dit geloof te voeden. Dit is de eerste opwekking uit de dood. Elia geloofde dat de God die het leven gegeven heeft, het

leven ook uit de dood kon terugbrengen. Op dit dieptepunt bevestigt God dit geloof door een grote openbaring: er is inderdaad een opstandingswereld (2 Kor. 4:18). Voor Elia zal dit een bevestiging zijn geweest, voor de weduwe een totaal nieuwe openbaring. 'Vrouwen hebben haar doden uit de opstanding terug ontvangen' (Hebr. 11:35a).

We mogen eigenlijk wel stellen dat God hier verrassend uit de hoek komt, en wel met iets totaal nieuws. Ook dit laat weer zien dat God niet altijd te begrijpen is. We weten niet 'of', we weten niet 'hoe', we weten niet 'waarom' en we weten niet 'wanneer'. Maar weet je, God kan zomaar onverwacht handelen en een keer ten goede brengen. Soms doet Hij dat op een buitengewone manier en soms doet Hij dat heel doodgewoon. Soms wel en soms ook niet, wat Gods beweegredenen daarvoor ook mogen zijn. Laten wij ons altijd uitstrekken naar God en tevreden zijn met wat Hij doet, in het vertrouwen dat Hij wel weet wat goed is.

De omstandigheden zijn niet veranderd na deze gebeurtenis. Er is nog altijd geen regen, en er is nog steeds hongersnood. Elia woont nog steeds bij de weduwe en het menu bestaat nog steeds uit meelkoeken. Maar het geloof van de weduwe is wel veranderd. 'Daarop zei de vrouw tot Elia: Nu weet ik dat u een man Gods bent, en dat het woord van de Heere in uw mond waarheid is' (vs. 24). Elia's aanwezigheid en het wonder van de vermenigvuldiging van het meel en de olie hadden dit geloof niet teweeg gebracht. Het was de ontdekking van de opstandingswereld, die dit geloof heeft geschapen in het hart van de weduwe. 'Indien wij alleen voor dit leven onze hoop op Christus gebouwd hebben, zijn wij de beklagenswaardigste van alle mensen' (1 Kor. 15:19). Maar omdat er een opstandingswereld is, zijn wij dat niet. Omdat wij deel hebben aan de opstanding, zijn wij de meest gezegende mensen die er zijn. Dat geloof mag ons sterken, wanneer wij het in de aardse omstandigheden moeilijk hebben.

God is goed

God laat ons wel met vragen zitten en we krijgen dan geen antwoord. Waarom laat God het toe? Kon het niet anders? Waar is God nu? Hoewel we weten dat Hij steeds nabij is, is het toch de realiteit dat we dit vaak niet zo ervaren. Hoewel we weten dat God kan ingrijpen, hebben we de ervaring dat Hij dit toch niet merkbaar doet. Het is lastig om hiermee om te gaan. Laten we daar maar eerlijk in zijn. God zorgt voor ons, dat heeft Hij beloofd. Wat niet betekent dat de dingen zo verlopen, zoals wij dat wel zouden willen. Gods zorg lijkt zich vaak achter de schermen van het waarneembare af te spelen en we merken het niet op. Jezus heeft wel gezegd dat Hij altijd met ons zal zijn, maar Hij heeft daarbij niet beloofd dat we dit altijd zo zullen voelen of ervaren (Matt. 28:20). Hij vraagt om vertrouwen, ook in het niet begrijpen. En Gods wegen, Zijn al dan niet handelen, zijn voor ons niet altijd duidelijk. Ook Paulus was wel eens om raad verlegen, hij wist het ook niet altijd zo precies (2 Kor. 4:8). Net zoals vele andere personen in de Bijbel. Als dat voor jou ook het geval is, weet dan dat je in goed gezelschap bent. Voor mezelf durf ik ook gerust toe te geven dat het zo is.

Ik heb echt wel problemen met de beweringen van mensen, wanneer ze stellen dat Gods wegen altijd duidelijk zijn voor hen. Dat God altijd antwoord geeft op hun vragen. Dat ze Gods nabijheid dagelijks ervaren alsof dat de normaalste zaak van de wereld is. Ik stel hier toch een aantal vraagtekens

Elia en de weduwe, door Louis Hersent (1819)

bij. Laten zij eerst maar aandachtig onderzoeken of het wel waar is. Of ze dingen niet interpreteren en beweren, terwijl die toch niet van God komen. Een 'teken' bijvoorbeeld kan gemakkelijk geïnterpreteerd worden vanuit onze eigen wil. Het valt mij namelijk op dat men gemakkelijk een teken ziet als het wijst in de richting die overeenkomt met de eigen wil, en maar moeilijk wanneer het ingaat tegen de eigen wil. Ook met zaken als een gevoel, of het ervaren van God mag gerust met voorzichtigheid worden omgegaan. Er wordt zoveel nadruk gelegd op het 'ervaren' of 'voelen' van God dat het tot een must wordt gemaakt. In sommige kringen gebeurt dit ook met het spreken in tongen. Ik heb mensen horen toegeven dat ze maar wat brabbelden om er bij te horen, omdat het van hen verwacht werd. Hetzelfde gevaar dreigt bij het getuigen over ervaringen en het voelen van God.

Laat men ook maar eens bedenken wat men teweegbrengt bij medegelovigen, die wel toegeven dat het bij hen anders is. Die krijgen de indruk dat er bij hen wel iets fout moet zijn. Misschien zijn ze niet geestelijk genoeg? Misschien houdt God Zich minder bezig met hen dan met anderen? Hebben ze gebrek aan geloof? Luistert God wel als ze bidden? Wil God hen misschien niet leiden? Deze en soortgelijke vragen dringen zich binnen in de gedachten.

We hebben overdacht dat de geschiedenis van Elia en de weduwe een geschiedenis is van vragen, van onwetendheid, van God niet begrijpen in Zijn handelen. En dat is voor ons vandaag de dag niet anders. Maar dan gebeurt het! God geeft Elia de opdracht opnieuw naar Achab toe te gaan. De vorige keer was het om aan te kondigen dat het *niet* zou regenen, maar nu – drie en een half jaar later (Luc. 4:25; Jak. 5:17) – om aan te kondigen dat het opnieuw gaat regenen: 'Ga heen, vertoon u aan Achab, want Ik wil regen op de aardbodem geven' (1 Kon. 18:1b). Is er in de tussentijd ook maar iets veranderd? Lezen we ergens over inkeer bij het volk? Roept het volk tot God vanwege de droogte en de hongersnood? Nee. Lezen we soms dat de Baäldienst is opgehouden? Nee, straks zullen de vierhonderd vijftig

profeten van de Baäl en de vierhonderd profeten van de Asjera zich tegenover Elia opstellen (vs. 19). Er is niets veranderd bij het volk; pas nadat het vuur van God het offer heeft verteerd, erkennen ze de Heere weer als hun God (vs. 39). Toch stuurt God Elia naar Achab, en let op de reden: 'want Ik wil regen op de aardbodem geven'.

Het is vanuit Gods goedheid en genade dat het opnieuw zal gaan regenen. Hij wil zegenen, ondanks alles. Ook dat is eigenlijk maar moeilijk te begrijpen. Waarom zou God nu weer willen zegenen? Wel, omdat Hij goed is! Laat dat jouw geloof zijn: God is goed. Laat dat jouw fundament zijn: God is goed. Laat dat je rust zijn: God is goed. En dan, wanneer je God niet begrijpt, mag je Hem toch vertrouwen; en wel precies omdat je weet en gelooft dat Hij goed is.

*Wat de toekomst brengen moge,
Mij geleid des Heeren hand;
moedig sla ik dus de ogen
naar het onbekende land.
Leer mij volgen zonder vragen;
Vader, wat Gij doet is goed!
Leer mij slechts het heden dragen
met een rustig, kalme moed!*

*Heer, ik wil Uw liefde loven,
al begrijpt mijn ziel U niet.
Zalig hij, die durft geloven,
ook wanneer het oog niet ziet.
Schijnen mij Uw wegen duister,
zie, ik vraag U niet: waarom?
Eenmaal zie ik al Uw luister,
als ik in Uw hemel kom!*

*Laat mij niet mijn lot beslissen:
zo ik mocht, ik durfde niet.
Ach, hoe zou ik mij vergissen,
Als Gij mij de keuze liet!
Wil mij als een kind behand'len,
dat alleen de weg niet vindt:
neem mijn hand in Uwe handen
en geleid mij als een kind.*

*Waar de weg mij brengen moge,
aan des Vaders trouwe hand
loop ik met gesloten ogen
naar het onbekende land.*

(Jacqueline E. van der Waals)

JESAJA 53

EEN HOOFDSTUK DAT JE HELE LEVEN KAN VERANDEREN

Johan Schep

Dit hoofdstuk helpt je om enkele belangrijke dingen over jezelf te begrijpen. Dit hoofdstuk is één van de bewijzen dat de hele Bijbel te vertrouwen is. Het toont ons ook de toekomst, en alles komt dan ook precies zo uit.

Het verboden hoofdstuk

De meeste religieuze Joodse mensen kennen dit ene hoofdstuk niet, want het is niet opgenomen in hun wekelijkse lezing in de synagoge uit de profeten (Haftarah) en het wordt ook wel het verboden hoofdstuk genoemd. In het Hebreeuws zeg je: 'Ha perk ha asoer'. De oudste Jesajarol die gevonden is, was rond het jaar 200 v. Chr. in de grotten van Qumran.

In Jesaja 42 tot 61 vinden we alles over de Knecht van de Heere. Het onderwerp van de vierde profetie over de Knecht begint in Jesaja 52:13. Het lijkt allereerst dat de profeet spreekt over het volk Israël, maar als we het hoofdstuk nauwkeurig bestuderen, zien we dat het over een Persoon gaat. Tot de twaalfde eeuw legden de rabbijnen dit gedeelte ook zo uit. Het gaat om een Persoon. Die overtuiging

is veranderd als gevolg van de vele vervolgingen. Het antwoord is nu duidelijk, want hoe kon *Israël* sterven voor de zonden van *Israël* (Jes. 53:8). Dit gedeelte is het hart en ook het centrum van de hoofdstukken 49 tot 57.

De knecht van Heere

We zullen dit gedeelte vanaf Jesaja 52:13 vers voor vers lezen en zo duidelijk mogelijk uitleggen. De Knecht of Slaaf van de Heere handelde verstandig tijdens Zijn omwandeling op aarde. Hij leed en stierf, maar bleef niet in de dood. Hij werd verhoogd door Zijn opstanding en hemelvaart en ontving een plaats in de heerlijkheid. Hij zit in de troon aan Gods rechterhand. Wat een vernedering leek, was een grote overwinning (Matt. 28:18). Niemand is hoger dan de Heere Jezus (Fil. 2:9-11; Kol. 2:15).

Tijdens Zijn eerste komst waren velen verrast door Zijn vreselijke lijden (Jes. 52:14). Zijn gezicht en ook Zijn lichaam waren geschonden, meer dan van andere mensenkinderen. Over Zijn lijden lezen we ook in Jesaja 50:6; Matteüs 26:67-68, Marcus 14:65, Lucas 22:63 en Johannes 18:22; 19:1-3. Wat men de Heere Jezus aandeed, had Barabbas en onszelf moeten overkomen.

Maar bij Zijn wederkomst zal iedereen weer verrast zijn en koningen uit de volken zullen sprakeloos zijn als ze Zijn heerlijkheid zien (Jes. 52:15). De nederige Man van het kruis is de Koning der Koningen en de Heere der heren (Openb. 19:16).

De evangelieboodschap is niet dat de Heere Jezus stierf. Velen zijn gestorven! Maar de Heere Jezus stierf voor onze zonden (1 Kor. 15:1-4). De wereld heeft ermee te maken. Wij zijn allemaal net zo schuldig als Kajafas, Herodes en Pilatus. De Man die zij en wij veroordeelden, veroordeelt

ons als wij onze zonden niet belijden en ons niet bekeren en de Heere Jezus aanvaardden. Het woord 'besprenkelen' in Jesaja 52:15 heeft te maken met ceremoniële wassingen welke de zonden niet konden wegnemen. Alleen het bloed van de Heere Jezus kan ons heiligen (1 Petr. 1:2).

Toen het bericht kwam van Zijn eerste komst, geloofden niet velen in Hem. De reddende kracht van de Heere was ook niet aan veel mensen geopenbaard (Jes. 53:1-2). De Heere Jezus groeide op voor Zijn hemelse Vader in deze wereld vol zonde als een prachtige plant. Israël was de droge grond, en zij zagen niets in Hem. De arm van de Heere spreekt van Zijn macht, en een wortel uit droge grond spreekt van Zijn vernedering. Een Kind is ons geboren, dat is Zijn vernedering. En een Zoon is ons gegeven, dat is Zijn verhoging (Jes. 9:6). Israël was geen paradijs, toen Jezus werd geboren, maar hele droge grond en het land was bezet door de Romeinen.

Als gevolg van Zijn woorden en Zijn werken trok Hij de menigten, maar er was uiterlijk niets aantrekkelijks aan Hem. Hij was niet anders dan de anderen (Jes. 53:3). Op het moment dat de Heere Jezus overgave van hen verlangde, werd Hij door de meesten met de nek aangekeken en verkocht voor een slavenprijs. Zij schaamden zich voor Hem, omdat Hij niet aan hun verwachtingen voldeed. Zij verlangden rijkdom en een reputatie voor de mensen (Luc. 16:14; 18:9-14). Ook de discipelen wensten gediend te worden door anderen (Luc. 22:24-27). Zij wilden niet de weg van het lijden gaan (Matt. 16:21-28). Het was toen al net zo als vandaag!

Het hart van het hoofdstuk

In Jesaja 53:4-6 vinden we het hart van het hoofdstuk. Het openbaart het Goede Nieuws. Het gelovige overblijfsel verkondigt de waarheid over Hem! Het waren onze ziekten die Hij op Zich nam en het was ons leed dat Hij heeft gedragen. Men dacht dat Hij door God gestraft werd voor Zijn eigen kwaad, maar het was voor *onze* overtredingen, opdat wij vrede zouden vinden. Wij gingen onze eigen weg en de Heere legde onze overtredingen op de zondeloze Plaatsvervanger (2 Kor. 5:21; 1 Petr. 2:24).

Dit was in feite ook het hart van de Joodse religie (Lev. 16). Het offerdier stierf voor de zondaar. De Heere Jezus werd één met de zonde van Adam en Hij was bewogen met mensen. Iedere zegen die wij ontvangen is het resultaat van het kruis. Hij leed om onze overtredingen en onze ongerechtigheden. De nadruk ligt op het meervoud. Hij stierf niet vanwege iets dat Hij, maar wat *wij* gedaan hebben.

Hij werd doorstoken en werd gekruisigd (Ps. 22:16; Zach. 12:10; Luc. 24:39-40). Dit was geen Joodse straf. De doodstraf bij de Joden gebeurde door middel van steniging (Lev. 24:14). Onze ongerechtigheden werden toen op Hem gelegd. De zonde werd zwaarder (Ps. 38:5). De manier dat iemand die de wet overtreedt aan de wet kan voldoen, is door de volle prijs te betalen die de wet eist. De Heere Jezus hield de wet volledig en Hij droeg onze straf, daarom kunnen wij niet meer door de wet veroordeeld worden. Wij zijn zondaren vanaf onze geboorte, en daarom zondigen wij. Schapen zijn geboren met een natuur om af te dwalen. Onder de wet van Mozes sterft het arme schaap voor zijn Herder. Onder de genade van Christus sterft de Goede Herder voor Zijn schapen (Joh. 1:17; 10:1-18).

Een slaaf mocht nooit tegenspreken (vgl. Jes. 53:7-9). De Heere Jezus was stil tegenover degenen die Hem beschuldigden en tegenover hen die Hem pijnigden (1 Petr. 2:21). Dit maakte diepe indruk op de kamerheer uit Ethiopië, die dat las in de profetie van Jesaja (Hand. 8:32). Alles aangaande het vonnis van de Heere Jezus was illegaal, maar Hij dronk de lijdensbeker. De Knecht van de Heere wordt hier vergeleken met een lam. Dit is ook een schaduwbeeld van de Messias. Een lam stierf bij de uittocht voor iedere Joodse familie (Ex. 12). Hier stierf het Lam voor het volk Israël. Jezus is ook het Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt (Joh. 1:29). In het boek Openbaring wordt het Lam maar liefst 28 keer genoemd.

Aangezien de Heere Jezus met de misdadigers stierf, was het normaal dat Hij ook zo werd behandeld. Zijn dode lichaam zou dus niet begraven worden (Deut. 21:22-23). Maar de Heere God had andere plannen. Jezus' begrafenis was net zo belangrijk als Zijn sterven. Zijn begrafenis is het bewijs dat Hij werkelijk is gestorven. Een rijk man als Jozef van Arimatea zou normaal gesproken geen graf voor zichzelf laten uithouwen bij een plek van executie. Hij woonde er ook ver vandaan; en meestal liet men zich op de Olijfberg begraven. Jozef en Nikodemus hadden de zalfolie voor de begrafenis echter bij zich en zij waren goed voorbereid (Matt. 27:57-61; Marc. 15:42-47; Luc. 23:50-55; Joh. 19:38-42). Zij hadden Jesaja 53 en de Psalmen bestudeerd en alles werd wonderlijk vervuld. De Heere Jezus was bij de rijke in Zijn dood (Jes. 53:9).

In Jesaja 53:10-11 wordt het kruis vervolgens van de kant van de Heere God uitgelegd. Ook al waren het zondige mensen die Hem kruisigden, toch was het van te voren vastgesteld dat het zo zou gaan (Hand. 2:22-23). Dit doet mij denken aan Jozef (Gen. 45:5). De Heere Jezus was geen martelaar. Zijn dood was geen toeval. Hij was het zoenoffer van God voor de zonden van de hele wereld, en Hij legde Zijn leven vrijwillig af.

De gevolgen

Maar de Heere Jezus is niet in de dood gebleven. Hij is opgestaan om voor eeuwig te leven. Door Zijn opstanding is Hij de Overwinnaar over iedere vijand (Ef. 1:19-23; 4:8). De satan had Hem buiten het kruis om alle koninkrijken van de wereld aangeboden (Matt. 4:8). Maar de Heere Jezus was gehoorzaam tot de dood. Daarom verhoogde de Heere God Hem ook. Een ander deel van Zijn beloning was een nageslacht (Jes. 53:10). Om zonder kinderen te sterven was verdrietig en een schande voor het Joodse volk. De Heere Jezus bracht door Zijn dood een geestelijke familie voort, de familie van Gods kinderen (Hebr. 2:13). Het werk van de gehoorzame Slaaf op het kruis schonk God volle tevredenheid (Joh. 8:29).

De Vader was niet blij met het lijden van Zijn onschuldige Zoon. Hij was wel blij dat de gehoorzaamheid van Zijn Zoon verzoening voor de hele wereld bewerkte, die Hij vóór de grondlegging van de wereld reeds had voorbereid. De dood van Gods Knecht stelde de wet tevreden. Nu kan de Heere God in genade allen vergeven die het offer van Zijn Zoon aannemen (Luc. 22:37; 23:33-34; Rom. 3:25-26; 1 Joh. 2:2). Genade is liefde, waar een prijs voor is betaald. Wij zijn door genade behouden. Rechtvaardig verklaard zijn betekent alsof wij nooit gezondigd hadden (Rom. 5:16-19). De Heere God ziet ons niet langer als zondaren, maar Hij ziet ons in en door Zijn Zoon.

Een andere vrucht van Zijn volbrachte werk is dat wij alles met Hem delen (Jes. 53:12). Onze grootheid hangt af van het feit dat we als een rank aan de wijnstok met Hem verbonden zijn. De machtigen zijn zij die zwak zijn in zichzelf, maar sterk in Hem. Niet ik, maar Christus leeft in mij (Gal. 2:20). Dit vers in Jesaja 53 noemt vier redenen voor Zijn glorieuze overwinning:

1. Hij heeft Zijn ziel uitgestort in de dood.
2. Hij werd met de overtreders geteld.
3. Hij heeft de zonden van velen gedragen.
4. Hij heeft voor de overtreders gebeden.

Hij heeft voor de overtreders gebeden. De term 'heeft gebeden' (yaph'gia) wijst op een werk dat begonnen, maar nooit geëindigd is (Hebr. 7:25). Niemand kan dit rijke

hoofdstuk volledig beschrijven. Het allerbelangrijkste is dat we Hem persoonlijk kennen door het geloof.

O Man van smart, dat ieder voor U kniel',
U droeg geheel de krankheid onzer ziel.
't Was onze smart die op Uw schedel viel;
ons overtreden heeft U verwond;
om d' ongerechtigheden, door ons begaan,
is U dit overkomen.
De straf die ons de vrede toe doet stromen,
die nam U aan.

't Is heil, wat Uw verbrijz'ling ons verkondt;
Uw striemen zijn genezing onzer wond;
wij dwaalden als verloren schapen rond
op eigen paden.
De Heer heeft U met onze last beladen.
U hebt geboet.
Niet U, wij waren schuldig,
maar U, U stortte willig en geduldig
Uw kostbaar bloed.

Zoals een lam, dat stil ter slachtbank gaat,
zoals een schaap zich zwigend scheren laat,
U deed Uw mond niet open onder 't kwaad
U overkomen.
God heeft U uit het oordeel weggenomen,
toen U geheel
Zijn beker had gedronken
en 't zondig volk gerechtigheid geschonken
in 's Heren oog.

O Heiland, zo gefolterd voor mijn kwaad,
o Heil'ge, om mijn schande zo gesmaad,
wat spruit er uit Uw graf een heerlijk zaad
van eeuwig leven.
Hoe veler ziel heeft U Uw God gegeven
voor d' eeuwigheid,
om d' eeuw'ge eer te delen,
– U Die U tot een offer gaf voor velen –
bij Hem bereid.

(Lied 36 uit Geestelijke liederen)

BESTUDEER DE SCHRIFTEN

Vragen

1. Wat is het eerste 'Vrees niet' of 'Wees niet bang', dat in de Bijbel wordt genoemd; en aan wie was het gericht?
2. Wat is het eerste 'Vrees niet' dat in het Nieuwe Testament wordt genoemd, en aan wie was het gericht?
3. Aan wie was het laatste 'Vrees niet' in de Bijbel gericht?

Antwoorden

1. Belofte aan Abram (Gen. 15:1).
2. Aan Jozef (Matt. 1:20), en aan Zacharias (Luc. 1:13).
3. Aan Johannes (Openb. 1:17).

De Heer tegemoet in de lucht

Bijbelstudies bij de eerste brief van Paulus aan de Thessalonicenzen

G.H. Kramer

De manier waarop Paulus bij het ontstaan van de gemeente in Thessalonica betrokken is geweest, heeft zijn relatie met deze christenen gestempeld. Op een liefdevolle en aansprekende manier richt hij zich in deze brief – hoogstwaarschijnlijk zijn allereerste brief aan een christelijke gemeente – tot hen. Hij geeft hun heldere aanwijzingen voor het dagelijks leven, die ook voor ons, zo veel eeuwen later, aan actualiteit niets hebben ingeboet. Daarnaast reikt hij hun een prachtig perspectief op de toekomst aan: de opname van de Gemeente, voorafgaand aan de door hen verwachte verschijning van de Heer Jezus Christus. Wat een fantastisch vooruitzicht, dat ook christenen anno nu nog steeds mogen hebben! Wat een dag zal dat zijn, wanneer we in dat ondeelbare ogenblik, in een oogwenk – of we dan al ontslapen zijn en opstaan, of nog op aarde leven – samen met alle gelovigen van alle tijden de Heer tegemoet zullen gaan in de lucht!

De schrijver, dr. G.H. Kramer, heeft deze brief uitvoerig bestudeerd en uitgelegd. De zorgvuldig afgewogen exegetische keuzes worden steeds in de kleine letters verantwoord; ook eventuele verschillen in de handschriften en andere vertaalmogelijkheden worden daar gedocumenteerd en besproken. Een overzicht van geraadpleegde werken completeert dit commentaar op Paulus' eerste Brief aan de Thessalonicenzen.

ISBN/EAN: 9789079718764; 146 pag. hardcover; 15,95 Euro

De verschijning van Zijn komst

Bijbelstudies bij de tweede brief van Paulus aan de Thessalonicenzen

G.H. Kramer

Mede namens zijn beide medewerkers schreef Paulus na zijn vertrek deze tweede brief, waarin hij zich met goddelijke autoriteit tot de gemeente in Thessalonica richtte. Maar ook voor christenen in onze tijd is deze brief volop actueel: wij staan immers veel dichter dan de Thessalonicenzen voor het moment dat de Heer Jezus terugkomt.

ISBN: 9063532008; 139 pag.; 11,95 Euro